

Yrkehögskolan

För yrkeskunnande i förändring (SOU 2008:29)

Särskild utredare: Anders Franzén

Sekreterare: Dan Fagerlund

Helena Nybom

Roger Karlsson

Lagkedjan

1. Kommittédirektiv
2. SOU
3. Remiss till myndigheter och organisationer
4. Ev. lagrådsremiss
5. Proposition
6. Riksdagens utskottsbetänkande
7. Riksdagens beslut
8. Lagen kungörs i SFS

Uppdraget

”lämna förslag till hur eftergymnasiala yrkesutbildningar utanför högskolan skall sammanföras under ett gemensamt ramverk benämnt Yrkeshögskolan”

(Direktiv 2007:50 och 2007:121)

Förslagen

- Ett ramverk kallat Yrkehögskolan skapas
- Nya författningar för högskoleförberedande konstnärliga utbildningar och kulturarvsbevarande utbildningar skapas
- Utbildningarna ska berättiga till studiestöd
- En ny myndighet inrättas
- Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning läggs ned
- Träder i kraft den 1 juli 2009

Några syften med förslagen

- **Säkerställa tillgång på av arbetslivet efterfrågad yrkeskompetens**
- **Effektivare resursanvändning**
- **Likvärdiga ekonomiska villkor för anordnare och de studerande**
- **Säkerställa kvaliteten i utbildningarna**
- **Säkerställa rättssäkerheten för de studerande**
- **Förbättra informationen till de studerande och till arbetsmarknaden**

Yrkeshögskolan – ett ramverk

- **Gemensam formell reglering av olika utbildningar – kvalitetsmärkning**
- **Dimensionering av utbildningarna**
- **Statligt stöd: Studiestöd och ev. statsbidrag**
- **Studiedokumentation och rättssäkerhet för deltagarna**
- **Tillsyn, uppföljning, utvärdering och kvalitetssäkring**

Yrkehögskolans omfattning

- **Kvalificerad yrkesutbildning**
- **Påbyggnadsutbildning inom komvux**
- **Kompletterande utbildningar**
- **Lärlingsutbildning för vuxna till vissa hantverksyrken**

- **Dessutom skulle vissa utbildningar inom högskolan och folkhögskolan kunna omfattas**

Utbildningar inom yrkeshögskolan

- **Svara mot behov av kvalificerad arbetskraft i arbetslivet som inte tillgodoses av högskolan**
- **Medverka till att utveckla eller bevara kvalificerat yrkeskunnande inom smalt yrkesområde som är av betydelse för individen eller samhället**

Utbildningarnas karaktär

- **Eftergymnasial**
- **Ha sin grund dels i kunskap som generats i produktionen av varor och tjänster, dels i vetenskap**
- **Utvecklas och bedrivs i samverkan mellan arbetsliv och utbildningsanordnare**
- **Kvalitetssäkras mot arbetslivet**

Yrkehögskolan ska erbjuda

- **möjlighet till fördjupning och breddning i ett yrke efter gymnasieskolan när högskolan inte är relevant, och**
- **möjlighet till kompetensutveckling av yrkesverksamma.**

Utbildningsanordnare

- **Statliga universitet och högskolor**
- **Kommuner**
- **Landsting**
- **Enskilda fysiska eller juridiska personer**

Planering och dimensionering

- **Initiativ på lokal, regional eller nationell nivå**
- **Ansökan om att utbildning ska ingå i yrkeshögskolan**
- **Omvärldsbevakning**
- **Tillsyn, uppföljning och utvärdering**
- **Utfasning**

Statligt stöd

- All utbildning inom yrkeshögskolan ska berättiga till studiestöd
- Anordnare av utbildning inom yrkeshögskolan kan få statsbidrag
- Utbildning för vilken det utges statsbidrag ska vara avgiftsfri för deltagarna

Arbetslivets åtagande

- Majoritet i ledningsgruppen
- Lärande på arbetsplats
- Personer för undervisning och handledning
- Speciallokaler och dyrbar eller skrymmande utrustning
- Medverkan vid omvärldsbevakning

Utbildningens omfattning

- Anges i poäng, YH-poäng
- 5 YH-poäng motsvarar heltidsstudier under en vecka
- En utbildning inom yrkeshögskolan ska omfatta minst 100 YH-poäng
- Utbildningen ska bedrivas i en eller flera kurser

Utbildningens uppläggning

Grundkrav

- Stödja teoretisk fördjupning
- Stödja arbetslivsanknutet lärande

Kvalificerad yrkesutbildning

- Stödja teoretisk fördjupning
- Minst 25 % lärande i arbete på en arbetsplats
- Examensarbete
- Uppfylla vissa ytterligare organisatoriska krav

Två olika examina

Yrkeshögskoleexamen

- **Godkänd på alla moment**
- **Utbildningen omfattar minst 300 YH-poäng**

Kvalificerad yrkeshögskoleexamen

- **Godkänd på alla moment**
- **Minst 400 YH-poäng**
- **Minst 25 % lärande i arbete på en arbetsplats**
- **Examensarbete**

Dokumentation

- **Examensbevis**
- **Utbildningsbevis**
- **Myndigheten ska föra ett studieregister**

Genomförande

- **Statligt stöd som beviljats före den 1 juli 2009 ska fortsätta att gälla. Äldre bestämmelser ska gälla för dessa utbildningar.**
- **Studerande som påbörjat PU före den 31 augusti 2009 ska få fullgöra den enligt äldre bestämmelser.**
- **Den nya myndigheten tar över KY-myndighetens och Skolverkets uppgifter**

Pilotutbildningar

- **Pilotutbildningar med statligt stöd ska bara finnas inom yrkeshögskolan**
- **Endast till fullständig behörighet för passagerartrafik (ATPL)**
- **Medför att pilotutbildning i gymnasieskolan (Arvidsjaur och Västerås) och högskolan (Lund) avvecklas**
- **Antalet statligt finansierade intagningsplatser ökas med 50 % till 55 st. i en tvåårig utbildning**
- **Ev. samlokalisering med flygteknikerutbildning**

Några konsekvenser

- KY-myndigheten i Hässleholm avvecklas
- Pilotutbildningar i Västerås och Arvidsjaur samt utbildning till ATPL-behörighet vid TFHS i Lund upphör
- Kostnadsökning med knappt 53 mnkr
- Finansieras genom minskning av antalet utbildningsplatser
- En ev. utökad volym bör finansieras genom omföring av medel från anslagen till högskoleutbildning

Konst- och kulturutbildningar

- **Präglas inte av arbetsmarknadsrelevans och arbetslivsanknytning**
- **Särskild reglering, som är snarlik yrkeshögskolans**
- **Kvalitetsbedömning i samverkan med konstnärliga högskolorna**
- **Elevavgifter avvecklas, statsbidragen höjs per elev, minskat antal platser**

Kontaktinformation

Anders Franzén	0708-75 16 94
Dan Fagerlund	08-405 14 24
Roger Karlsson	040-35 58 59

Beställning av SOU

Fritzes kundtjänst

106 47 Stockholm

Ordertel: 08-690 91 90

E-post: order.fritzes@nj.se

Internet: www.fritzes.se